

OSTROŽNO

Obema veličastnima manifestacijama enotnosti in svobodoljubnosti slovenskega ljudstva v Dolenjskih Toplicah in na Okroglici se pridružuje še tretja — Ostrožno. To pot proslavlja in obuja spomine na svojo trnovo pot in veličastno zmago slovensko ljudstvo Stajerske.

Na kaj vse nas spominja geslo »Stajerska v borbi! Ni moč pozabiti prvih pomladnih dni leta 1941. Zahvaljujoč se korumpiranosti, nesposobnosti in izdajstvu vladajoče kraljevske hierarhije, se je pod udarci fašističnih motoriziranih hord zrušila Jugoslavija. Jugoslovanski narodom je hotel zavladati osvajač Avstrije, Češke, Poljske in Francije — pruski militarizem.

Stajerski je namenil oholi, od številnih zmag in vojaških triumfov omamljeni okupator v svojih načrtih povsem specifični položaj. »Stajerska je nemška, je pokrajina, kjer ni Slovencev« — je trobil v vseh mogočih propagandnih oblikah upravni in politični aparat tretjega rajha. »Macht mir Untersteiermark deutsch!« je zapovedal v aprilu leta 1941 stajerskemu guvernerju sam Hitler.

Okupacijski aparat, na čelu z NSDAP in zloglasnim ter krvavim Himmlerjevim gestapom, je zvesto izpolnjeval ukaz »svojega frirerja«. Začela se je trnova pot slovenskega ljudstva na Stajerskem. Igon slovenske inteligence, aretacije najzavednejših patriotov, odprava slovenskih in uvedba nemških šol — so bila prva hudodelstva tujca na naših tleh. Ta tujec je požgal in uničeval slovenske knjige, ker se je bal svobodoljubne in revolucionarne besede Cankarja, Prešerna, Levstika in drugih slovenskih pisateljev.

Nakane in cilje fašistične oblasti v naših krajih ni bilo težko spoznati. Komunistična partija, prekaljena v bojih s starimi, protijudskimi režimi, je opravila tudi na Stajerskem kot v ostalih pokrajinah naše ožje in širše domovine svoje zgodovinsko poslanstvo. V oborožen upor so se enotno dvignili zasavski rudarji, pohorski drvarji in ljudje na ptujskem področju. Odbori OF, partizanske čete in odredi so nastajali in rasli po vsej Stajerski. Formiranje teh upornih enot in njihove akcije so izpodbijale okupatorjeve argumente, da je Stajerska nemška dežela.

Da bi okupator zatrl osvobodilno gibanje na Stajerskem, se je posluževal najstrašotnejših oblik terorja in uničevanja slovenskega ljudstva. Ali moremo pozabiti znane »Bekanntmachung«, s katerimi je krvavi Rösener naznanjal slovenskemu ljudstvu, da je dne tega in tega meseca ustrelil toliko in toliko Slovencev, ker so se drznili dvigniti svojo roko na »mirnega« nemškega vojaka. Maribor, »Stari pisker« v Celju, Frankolovo so poleg stotih drugih imen imena krajev, kjer so padali in umirali talci in s svojo smrtjo dokazovali, čigava je Stajerska in kje žive Slovenci.

Kdo ne pozna imena Dachau, Auschwitz, Mauthausen in imen drugih koncentracijskih taborišč — imenovanih »tovarni smrti«. Tisočim talcem in umrlim v koncentracijskih taboriščih se pridružujejo stotine do tisoč poginanih vasi in tisoči uničenih domov in gospodarskih poslopj.

Ves teror, vsa grozodejstva, vsa hudodelstva okupatorja pa niso zlomila hrbtnice svobodoljubnemu slovenskemu narodu. Nasprotno — zatirano ljudstvo je še močnejše stisnilo svoje pesti, še bolj zasovražilo oholega tujca in domačega izdajalca, podeseterilo svoje napore v dviganju in širjenju osvobodilnega gibanja.

Namesto padlih borcev in celotnih partizanskih enot je pošiljalo ljudstvo v gozdove v svojo ljudsko vojsko nove in nove borce. Legendarna smrt Pohorskega bataljona, junsko zadržanje in herojsko umiranje sinov Stajerske: Slavka Slandra, Alojza Hohkranta, Jožeta Lacka, Slave Klavore, Tončke Čečeve so dvigali zatiranemu, toda neuklonljivemu slovenskemu ljudstvu vero v zmago pravice — v zmago osvobodilnega gibanja. Iz prvih partizanskih enot, čet, skupin in odredov se zrasle brigade divizije in korpusi. Napočila je ura, ko je

partizanska vojska prešla iz obrambnih bojev v napad. Prišla je ura strahu in trepetu za »nepremagljive Werkschutz, Geheimpolizei, Bahnschutz« itd. In ves okupatorjev vojaški in politični aparat. Padale so sovražne postojanke za postojanko.

Ne s propagando in ne z utrjeno fronto ni bilo mogoče zaustaviti XIV. divizije. Vsa zbrana okupatorjeva sila, od proslulih SS-trup do klavrne »Wehrmannschaft«, čeprav vođena od samega proslulega Franza Steinla, je morala kloniti pred vojsko ljudstva, ki je strgalo s sebe suženjske vezi in stopilo v boj za svojo pravico.

Ne samo smrt okupatorja in nacionalno osvoboditev, še več: ljudstvo je terjalo novo oblast — ljudsko oblast. Z oboroženim odporom si je ljudstvo priborilo tudi svojo oblast. Narodnoosvobodilni odbori, voljeni neposredno od ljudstva, čes-

krat ob grmenju topov in v popolnoma uničenih vaseh, so postali edini organi oblasti na osvobojenem ozemlju. Skrb za vojsko, obdelovanje polj, pomoč beguncem, šolski pouk, so bili ena izmed osnovnih nalog prvih organov ljudske oblasti. V partizanskih šolah je ponovno zavela slovenska narodna in partizanska pesem.

Partizansko iznajdljivost je bilo čutiti povsod. V najzakotnejše predele Stajerske je po zaslugi pogumnih aktivistov in kurirjev prodrla osvobodilna misel. Partizanske tehnike in tiskarne, ki so delale v najtežjih pogojih, so posredovale našemu ljudstvu preko partizanskega tiska najaktualnejše dogodke svojega časa. Še več — v partizanskih tiskarnah so bila ponatisnjena številna dela naših kulturnih velikov: Prešerna, Cankarja in drugih.

Se in še bi lahko naštevali,

manifestacija
odpora proti nasilju in praznik
narodne svobodoljubnosti

kaj vse je ustvarjal Stajerski partizan, aktivist in ilegalce v težkih dneh osvobodilnega boja. Kdo se ne spominja imen tisočev kmečkih domov in mater, ki so bile pripravljene nuditi sleherni čas partizanu varno zavetje in zadnji kos kruha. Iznajdljivih partizanskih zdravnikov in junških bolničark ter stotine drugih, ki so s svojim junastvom in visokim patriotizmom omogočili zmago partizanskega orožja, zmago ljudske revolucije.

Da, na vse to in še marsikaj drugega se bomo spomnili in zamislili, ko bomo 19. septembra na Ostrožnem ponovno gledali Slandrovce, Tomšičevce, borce Šercerjeve brigade in

drugih partizanskih enot. Ob prisotnosti te junške partizanske armade, partizanskih bojnih zastav in ljubljenege Tita bosta Stajersko ljudstvo in ves slovenski narod ponovno opozorila domače in tuje sovražni-

ke, da smo na svoji zemlji svoj gospodar, da smo sleherni trenutek pripravljeni braniti velike pridobitve narodnoosvobodilne borbe — to je našo nacionalno in socialno osvoboditev. Sk.

Člani Lackovega odreda so odšli
v patrolje

Ni še dolgo od tega, ko so se zbrali bivši borci Lackovega odreda ob desetletnici ustanovitve na Kozjaku. Tedaj jim je pomočnik komisarja tov. Jože Klep-Smeh ob koncu svojega govora dejal: »Tovariši in tovarišice, naslednji zbor Lackovega odreda bo 19. septembra na Ostrožnem!« — Tako so borci Lackovega odreda že na svoji proslavi 11. julija t. l. na Kapli sklenili, da se bodo vsi udeležili partizanskega slavlja »Stajerska v borbi« na Ostrožnem.

Lackov odred je že med NOB častno izpolnil vsako nalogo navzile težkim pogojem, pod katerimi je deloval, večinoma povsem odtujen od drugih edinic, na sektorju levega brega Drave ob Golice pa vse do madžarske meje. Njegovi borci so tudi sedaj držali obljubo, sprejeto ob deseti obletnici. O tem nam najzgovorneje priča preko 400 prijavljenih borcev za zbor na Ostrožnem.

Da bi se čim dostojneje pripravili na veličastno proslavo, se mnogi partizanski borci že te dni zbirajo po Sloveniji in odhajajo proti Ostrožnemu v patroljah po partizanskih poteh, kjer so se že nekoč borili in hodili.

V ta namen so se sestali v Mariboru tudi borci Lackovega odreda: Mirko Hole-Franjo, bivši šef OC, Jože Klep-Smeh, pomočnik polit-komisarja odreda, Ivo Iršič, sekretar skojevskega odreda, Jože Gorše-Borec, polit-komisar bataljona Slavko Razdevšek, komandant bataljona, Srečko Tršavec, komisar čete za zvezo, Franjo Simončič, komisar čete, in obveščevalec Stevo Kremžar.

Dogovorili so se še o zadnjih podrobnostih, kako bodo s svojimi patroljami zajeli ves sektor od Pernice, kjer je zadnja spominska plošča padlih borcev našega odreda na slovenskem ozemlju tik ob jugoslovansko-avstrijski meji, pa dalje preko Kozjaka, Slovenskih goric in Kremurja.

Ker je obsegalo delovanje Lackovega odreda obširen sektor, ga ni mogoče zajeti samo s tremi patroljami. Borci, ki so na obisku partizanskih krajev na Kozjaku, so naročevali tovarišem na poti skozi Slovenske

gorice, da morajo ponesti tja tudi njihove pozdrave. Prav tako so še posebej naročili člani prekmurske patrolje borcem, ki bodo hodili po Kozjaku in vzhodnem pobočju Pohorja, najtoplejše pozdrave neštetim domačinom, pri katerih so preživeli v času vojne mnogo težkih pa tudi lepih dni. Saj nas je premalo, da bi mogli na svoji poti v tako kratkem času obiskati vse partizanske kraje in pozdraviti vse stare prijatelje in znance. Imen prenekaterih partizanskih mamic, ki so se večkrat odrekale tudi zadnjemu kosčku kruha, se sicer žal nismo mogli več spomniti, zato pa nam je tembolj ostal v spominu njihov lik zavedne slovenske matere in podoba njihovih čeprav skromnih, a v času NOB tako toplih in prijaznih domačij.

... Se topel stisk roke in želeži so si »Srečno pot« ter »Na svidenje« v Slovenski Bistrici, od koder bodo skupno nadaljevali pot proti Celju.

Ivo

V Ptju bomo danes sprejeli patrolje
Lackovega odreda, ki pride iz smeri
Murske Sobot

Danes, v petek, 17. septembra, ob pol 18. uri bo Ptuj sprejel na prostoru pri pošti ob Brečičevi hiši patroljo Lackovega odreda, ki jo vodita bivši pomočnik polit-komisarja Jože Klep-Smeh in bivši bataljonski polit-komisar Jože Gorše-Borec iz smeri Murske Sobot preko Strehovskih goric, Nedeljice, Srednje Bistrice, Ljutomera, Cezanjevce, Koga, Ormoža, Mostja, Nove vasi v Ptju.

V sredo, 15. t. m., je pred odhodom patrolje iz Murske Sobot izpred spomenika Stefana Kovača govoril množici tov. Jože Klep, ki je med drugim dejal:

»Tovariši in tovarišice!

Danes smo se zbrali na tem mestu, da začnemo pohod naše patrolje po značilnih partizanskih krajih in obiščemo na naši poti od Murske Sobot proti Ostrožnemu več važnejših krajev iz NOB in se poklonimo padlim borcem in borkam, ki so žrtvovali svoja življenja. Prav tako kot gredo iz raznih smeri Slovenije proti Celju oz. Ostrožnemu patrolje bivših edinic, ki so se borile na Stajerskem, se tudi patrolji Lackovega odreda iz Pernice in Slovenskih goric pomikata proti Celju. Tem patroljam se bomo priključili tudi mi, ko bomo izpolnili naloge, ki smo jih prevzeli.

Vsi pohodi partizanskih patrolj imajo svoj zgodovinski pomen. Prav tako ima tudi naša patrolja velik pomen zato, ker se s to patroljo vključuje tudi

Prekmurje v množično razgibanost Slovenije s predpripravi »Stajerska v borbi«. Te priprave se bližajo svojemu vrhuncu s patroljami, ki so na poti po vsej Sloveniji. Nas loči od proslave na Ostrožnem samo še nekaj dni.

Na Ostrožnem pa se bo naša proslava razvila v mogočno manifestacijo moči in enotnosti slovenskega in ostalih jugoslovanskih narodov. Te manifestacije se ne bodo udeležili samo borci, ki so se borili v raznih edinicah na Stajerskem, ampak se je bodo poleg političnih aktivistov udeležili vsi, ki so jih okupatorji vseh vrst, t. j. madžarski, nemški in italijanski preganjali na rodni zemlji.

Na Ostrožnem se bodo zbrali interniranci, ki so trpeli med drugo svetovno vojno po raznih koncentracijskih taboriščih, tam se bodo zbrali tudi svoji tisti, ki so dali največ, kar so imeli, ki so žrtvovali svoja življenja. Pridite tja v čimvečjem številu. Tam boste potrdili, kar ste že med vojno in po njej večkrat dokazali, da ste del naroda, ki je začel borbo golih rok proti nadmočnemu sovražniku, ki je hotel z najbolj barbarskimi metodami uničiti naše ljudstvo in vsak upor v kati zatreti. To sta dokazala že avgusta 1941 primera Evgena Kardoša in Stefana Kovača, ki so ju fašisti na sramotni način umorili v Murski Soboti. Njima so sledili še mnogi drugi.

Danes zopet stojimo pred spo-

menikom Stefana Kovača bivši borci Lackovega odreda in se še posebej spominjamo lika Stefana Kovača in Jožeta Lacka, ki sta nam bila med NOB zgled, kako se je treba neustrašeno boriti proti zatiralcem našega ljudstva. Borci Lackovega odreda smo bili ponosni nekdanj, ko smo se borili v edinici, ki je nosila ime tako neustrašnega borca za boljše življenje delovnega ljudstva. Enako ponosni smo tudi danes, ko tukaj častimo spomin na Stefana Kovača.

Ponosni gremo skozi kraje, v katerih sta delovala Stefan Kovač in Jože Lacko.

Na naši poti se spominjamo tudi drugih znanih in neznanih borcev, ki ležijo po naši lepi domovini, pa tudi onstran naših meja, junakov, ki so s svojo krvjo zapisali najslavnejše poglavje v zgodovini naših narodov.

Zrtve padlih tovarišev v krvavi štiriletni borbi niso in ne smejo biti zaman. Zato moramo še nadalje pogumno in z zaupanjem v naše vodstvo stopati po poti, ki sta nam jo nakazala KP in tov. Tito, ki sta bila sposobna premagati največje težave v najtežjih okoliščinah v času NOB. Lahko smo prepričani, da bomo pod genialnim vodstvom tov. Tita in ZK premagali preostale gospodarske težave in bomo postali močna samostojna, gospodarsko in tehnično visoko razvita država.

Za dosego tega namena je dolžnost nas vseh pomagati na vseh delovnih mestih in izpolnjevati naročila naših padlih

Iz včerajšnega
zasedanja zborov
OLO Ptuj

Včeraj, v četrtek, 16. septembra, sta se zbrala oba zbora OLO Ptuj k ločenim in skupni seji. Na dnevnem redu je bila vrsta važnih gospodarskih vprašanj, ki jih je bilo treba rešiti, in sicer:

predlog odloka o stanovanjski tarifi in delitvi najemnin v sklade,

predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o obratovnem času gospodarskih podjetij,

predlog odloka o davčnih stopnjah dopolnilne dohodnine od dohodkov svobodnih poklicev,

predlog sklepa o ustanovitvi Zdravstvenega doma v Ormožu,

predlog sklepa o določitvi odstotka plač od prometa za trgovska podjetja, trgovine in lmetijske zadruge,

sklenitev menjalne pogodbe med splošnim ljudskim premoženjem, ki ga zastopa OLO Ptuj in Župno nadarbinsko Makole,

predlog sklepa o dodelitvi stavbišča v k. o. Bolečka vas KZ Dolenj,

predlog sklepa o razlastitvi zemljišča Jere Vuzem iz Zetal v k. o. Zetale za gozdno pot,

predlog sklepa o potrditvi pravi Trgov. podjetja »Zarjav« v Lešju,

predlog, garancijskih izjav gospodarskim podjetjem in KZ za najetje kredita pri NB, preklic sklepa o zvišanju obračunskih plač Vozovnim delavnicam v Ptju,

predlog sklepa o ustanovitvi komisije za tarifne pravilnike gospodarskih podjetij,

predlog sklepa o ustanovitvi komisije za reševanje pritožb proti odmeri dohodnine in prometnega davka zavezancev svobodnih poklicev in premoženja,

predlog sklepa o imenovanju upravnega odbora in upravni Zdravstvenega doma v Ormožu ter imenovanje šefa okrajne uprave za gozdarstvo.

O poteku sej in zaključkih bomo poročali v prihodnji številki.

Vozni red odhoda

posebnih vlakov za proslavo »Stajerska v borbi« na Ostrožnem dne 18. septembra 1954:

T.	Odhodi vlakov	Postanek za vstop
št.	iz izhodne postaje št. vlaka ob uri	odločenih na postajah
1.	Velika Nedelja 115 17.20	Osluševci, Moškanjci
2.	Ptuj 117 16.45	Prevoz brez postankov
3.	Hajdina 125 13.49	Prevoz brez postankov
4.	Ptuj 131 14.55	Prevoz brez postankov
5.	Kidričevo 139 17.45	Strnišče, Cirkovci, Pragersko
6.	Lendava 163 20.48	Središče, Obrež, Ormož

PTUJČANI!

KO PRIDETE V CELJE, SI TAM OGLEDTE ODDELEK RAZSTAVE »PTUJSKI OKRAJ V BORBI«, KI JE V CELJU V IZLOŽBAH TRGOVINE »TRIGL V« PRI KOLODVORU!

STARIERSKA VBO R B I

Cerninšek, Bregar, Savinšek, Simenko in drugi so bili med njimi

Pred seboj imam štirinajst-dnevno poročilo sekretarja odrednega biroja SKOJ Lackovega odreda, zbledeli, orumeneli košček papirja.

Nima kdo ve kako lepe oblike to poročilo, tudi kakšno pravopisno (ali podobno) napako lahko najdeš v njem. Nekam nerodno se vrstijo posamezne črke in besede. Toda kdo bi se temu čudil, saj ni bilo napisano v varnem zavetju za pisalno mizo, temveč (nekje na položaju) v okrilju mogočnih temnih gozdov, na kolenih borca partizana v težkih dneh krvave borbe za našo osvoboditev.

Toda to tudi ni važno, to je le zunanja oblika tega na videz brezpomembnega koščka papirja. Zato nam pa toliko več pove njegova vsebina. Ko prebiram te skromne, s težko roko napisane vrstice, se odvijajo pred menoj kot na filmskem platnu dogodki iz življenja in delovanja našega odreda: krvave borbe, neskončni pohodi, neprestane hajke, akcije, prenašanje ranjenih tovarišev itd.

Clovek se nehoti mora vprašati, kje so naši partizani črpali energijo in pogum za vse nadčloveške napore in trpljenje naše štiriletna borbe. Ali sta bila to samo sovraštvo in gnev do okupatorja, maščevanje za brezštevilne požgane domove in padle talce? Ali je bila to morda samo ljubezen do svoje rodne grude, želja po tako težko pričakovani svobodi? Nekateri naši sovražniki celo trdijo, da je bila gola želja po pustolovščinah tisto, kar je gnalo naše ljudi v borbo. Toda ali bi bilo to res dovolj, da so jugoslovanski narodi množično zgusčali svoje domove in svoje drage in odhajali v gozdove?

Spominjam se mnogih tovarišev iz Lackovega odreda, živih in tistih, katerih danes ni več med nami, katerih kosti trohijo po naši zeleni Štajerski, od Slov. goric pa tja do zahodnih obronkov Kozjaka in še dalje. Bili so iz najrazličnejših poklicev, kmečki očetje in sinovi, delavci, uradniki in študentje. Vkljub temu so bili kot ena sama velika družina, vedno pripravljeni, da skupaj prenašajo vse težave in napore, glad in žejo, in, če bi bilo treba, skupno darujejo svoje življenje za domovino.

Vsega tega se spominjam, ko prebiram to pred desetimi leti napisano poročilo o delu skojevske organizacije v Lackovem odredu. Toda orumeneli list papirja, ki ga držim v roki, pove še mnogo več. Govori nam o SKOJ, o tisti borbeni mladinski organizaciji, ki je odigrala tako pomembno vlogo v delu in življenju naših oboroženih enot v času NOB. Kakor je bila Partija tista neuklonljiva sila, ki je kazala našim borcem pot, jih politično in ideološko vzgajala in jeklenila, tako je SKOJ kot organizacija komunističnih mladincev združeval okoli sebe neustrašene mlade borce, ki se niso bali naporov in žrtvi pri osvoboditvi naše domovine.

Biti skojevce je takrat pomenilo biti med najboljšimi mladinci partizani. Biti skojevce je pomenilo biti v vsakem pogledu vzor ostalim, zato so se v SKOJ sprejemali le tisti mladinci, ki so se izkazali s svojo nesebičnostjo, junaštvom, požrtvovalnostjo in tovarištvom.

In kako je bilo s skojevsko organizacijo v Lackovem odredu? Razumljivo je, da je bila v prvi dobi obstoja odreda tudi skojevska organizacija številno precej šibka. Brez dvoma je med drugim temu krivo tudi dejstvo, da so v začetku mnogi mladinci vkljub številnim političnim uram po svojih četah imeli pred SKOJ oz. bolje rečeno, pred komunizmom sploh nekako bojazen, kar je bila v glavnem kriva njihova napačna vzgoja.

Toda prav kmalu so uvideli, da se v SKOJ zbirajo le najpožrtvovalnejši, tovariški in pošteni mladinci, kjer se pod okriljem in idejnim vodstvom Partije vzgajajo bodoči mladi komunisti, ki se borijo ne samo za izgon okupatorja in osvoboditev domovine, temveč za zgraditev boljše družbe in pravičnejše državne ureditve. Uvideli so, da so skojevci lahko samo najboljši mladinci, ki so se izkazali bodisi v borbi na pohodih ali raznih drugih akcijah. Uvideli so, da je sprejem v SKOJ priznanje za njihovo junaštvo in zavest. Tako se je število skojevcev kaj kmalu dvignilo in se gibalo v l. 1944 že med 50-70 članov, to je približno 70-80 % vse mladine v odredu. Organizacijo je vodil

sekretar odrednega biroja SKOJ, ki je imel v vsakem bataljonu še po enega sekretarja batalj. biroja.

Sestanki so bili v glavnem po bataljonih oziroma četah, ker je bilo sestanke odrednega biroja SKOJ zaradi velike oddaljenosti obeh bataljonov zelo težko oz. večkrat celo nemogoče sklicevati, in to zlasti pozimi, kadar je zapadel visok sneg.

Kadar pa sta lokacija bataljonov in položaj na blišči to dopuščala, so se vršili sestanki odrednega biroja bodisi redno enkrat mesečno, bodisi pred kakšnimi važnejšimi dogodki političnega, vojaškega ali drugega značaja.

Sestanki po bataljonih in četah so se vršili mnogo pogostje, in to običajno štirinajst-dnevno, tedensko ali pa še pogostje.

Kaj je bil predmet sestankov?

V prvi vrsti smo na njih govorili o razvoju, pomenu in nalogah SKOJ kot organizacije ter konkretnih dolžnostih njenih članov. Nadalje je bila vsebina našega političnega dela Osvobodilna fronta, njen razvoj, naloge in velike zasluge za naš vseljidski upor. Dalje je bilo na dnevnem redu naših sestankov vprašanje nove ljudske oblasti, naših novih meja, zlasti vprašanje razmejitve med Jugoslavijo in Italijo, vprašanje Trsta itd. (Brošura dr. Smolaka.)

Dok revolucionarna organizacija mladih komunistov, ki je predstavljala glavni rezervoar novih kadrov Partije, smo na svojih sestankih razpravljali tudi o KP in komunizmu na splošno. Čitali in študirali smo razne zanimive članke iz Ljudske pravice in Slov. poročevalca ter okrožnice in direktive, ki smo jih prejemali od okrožnega oz. oblasnega komiteja SKOJ, CK KPS itd.

Sestanki pa niso imeli samo študijskega značaja, temveč smo na njih razpravljali tudi o naših konkretnih nalogah v odredu, ki o dolžnostih sekretarja in ostalih članov v kulturno-prosvetnem delu, obveščevalni službi, raznih akcijah itd. Veliko skrb je SKOJ posvečal tudi eni svojih glavnih nalog, da pritegne v organizacijo čimveč novih članov, jih vzgaja ter nenehno politično in ideološko dviga.

Da je bilo delo skojevske organizacije uspešno, nam najbolje pričrtiljivo govori številke in potrjujejo nešteti primeri junaštva in požrtvovalnosti mladih skojevcev, od katerih so mnogi darovali v boju s krutim sovražnikom tudi svoja mlada

življenja. Naj omenim samo sekretarja obveščevalnega voda Bojana Bajdo, ki je padel junaško kot pravi skojevce, borec se do zadnjega diha s premočnim sovražnikom. Nadalje Antona Cerninška iz Bočne, Jožeta Bregarja iz Bele cerkve, Alojza Savinška iz Nove Stifte, Vladka Simenka iz Ptuja ter mnogih drugih.

Zaradi takšnih junaštev njenih članov je SKOJ postajal vse bolj priljubljen med mladino v odredu, nezaupanje in bojazen sta minila tudi pri zadnjem omahljivcu in vse več mladincev je želelo, da bi tudi oni lahko postali skojevci.

Skojevsko organizacijo je na svojih sestankih redno analizirala tudi politična situacija v odredu, v prvi vrsti med mladino. Tako je med drugim odigrala izredno važno vlogo zlasti v času težkih hajk, ki so zahtevale od borcev skrajno požrtvovalnost, samopremagovanje in naravnost nadčloveške napore. Prav tako je skojevska organizacija doprinesla ogromni delež pri razkrinkavanju četniške propagande, ki se je pojavljala zlasti proti koncu leta 1944 in v začetku leta 1945 v nekaterih predelih Slovenskih goric.

Tam so namreč četniki, povečini domačini, ustanovili nekakšen odred pod vodstvom nekega Zmagoslava. Proti tem četniškim izdajalcem je pošiljal Lackov odred čisto svoje patrle, ki so z uspehom razbijale njihove enote ter jim zadajale težke udarce. Tako je neka naša patrle, čeprav maloštevilna, samo pri eni akciji v prvi polovici januarja 1945 ujela sedem četnikov.

Vodstvo Lackovega odreda je znalo pravilno ceniti delovanje in uspehe skojevske organizacije. Ali ni temu dovolj zgovoren dokaz tudi dejstvo, da je ravno skojevski organizaciji oz. njenemu sekretarju štab odreda predal v varstvo simbol svoje borbe, zastavo L. O. In ravno v rokah junaških skojevcev je Lackov prapor še dolgo zmagoslavno vihral v pozdrav svojim borcem, premnogokrat pa se je moral njegov drog tudi povesti v slovo in poslednjo čast padlim tovarišem. V ptujskem muzeju, kjer se danes hrani, bo še poznim rodovom izpričeval, kako se je treba boriti za svojo svobodo in neodvisnost.

Skojevsko organizacijo je posvečala veliko skrb tudi kulturno-prosvetnemu delu v odredu. Tako smo čestokrat, zlasti ob pomembnih dnevih ali obletnicah, organizirali razne kulturne prireditve, imenovane mitinge, katere so zelo radi

obiskovali tudi domačini iz krajev, kjer smo se zadrževali. Posebno uspešne mitinge smo priredili na Duhu, Kapeli in še nekaterih drugih krajih. Nikoli ne bom pozabil, kako srečni so bili ljudje, ko so slišali partizansko pesem in marsikateremu se je zasvetila solza v očeh, ko je donela preko logov in polja slovenska pesem. Tudi kratek politični referat oz. nagovor, s katerim se je takšen »miting« prišel, so zelo z zanimanjem poslušali. Seveda ni manjkalo tudi zabavnih pesmi, šal in smehe.

Veliko zanimanje je vladalo med skojevci za operacije partizanskih enot iz naše NOB v ostalih krajih Jugoslavije, prav tako pa seveda tudi za uspehe naših zaveznikov. Ker je bil odred mnogokrat tako rekoč popolnoma odrezan od ostalega sveta, smo se morali v pogledu poročil popolnoma osamosvojiti. Zaradi tega smo si nabavili majhen baterijski radijski sprejemnik. Vsakodnevno sprejemanje in tipkanje poročil pa je bilo zopet zaupano skojevski organizaciji, katere sekretar je dolgo sam prenašal aparat in vsako priložnost, bodisi na odmoru, med pohodom ali v zaščiti, pa tudi med borbo izkoristil za sprejemanje poročil svobodne Jugoslavije ozir. naših zaveznikov.

Zelo uspešno je bilo delo organizacije tudi pri urejanju in izdajanju stenskega časopisa. Ker smo v njem poleg vsakodnevni dogodkov iz življenja odreda objavljali predvsem razne satirične članke, pesmice in karikature na račun raznih napak in slabosti članov odreda, so vsi vselej z veliko nestrpnostjo in zanimanjem pričakovali izid vsake nove številke, ki smo jo pritrtili seveda kar na kakšno drevo, ograjo ali podobno.

Mnogo bi se še dalo napisati o delu skojevske organizacije v Lackovem odredu, kajti brez števila je bilo junaških dejanj mladih skojevcev, ki so s svojim brezemnim patriotizmom in predanostjo naši Partiji in našemu vodstvu nesebično pomagali uresničevati ideale vsega našega delovnega ljudstva v borbi za novo, boljšo in pravičnejšo Jugoslavijo, tistih mladih revolucionarjev, katerim niso mogli niti najhujši napori in najtežje preizkušnje iztrgati iz njihovih mladih src svetel lik našega dragega maršala Tita, velikega revolucionarja, misleca in borca. Zato naj zaključim z ugotovitvijo, da je tudi skojevska organizacija Lackovega odreda doprinesla svoj delež k uresničenju preroških besed Ivana Cankarja: »Iz muke, trpljenja in suženjstva nešteti milijonov bo zrasla naša domovina, vsa ta lepa zemlja z vsem svojim neizmernim bogastvom. Tedaj bodo le še grenak in grd spomin te gosposke domovine, na suženjstvu zidane, s krvjo in solzami grajene, sramota človeštvu, zasmeh pravici...«

Iršič Ivo.

Kmetijstvo na III. gospodarski razstavi Ptuj

Poleg stalnih paviljonov in objektov, ki prikazujejo stanje in napredek kmetijskega udejstvovanja v ptujskem okraju, predstavlja na III. okrajni gospodarski razstavi glavni poudarek razvoja kmetijstva oddelek za živinorejo in mehanizacijo poljedelstva.

Živinoreji je bila posvečena nedelja, 5. septembra, mehanizacija pa je pokazala svojo smer naslednje nedelje, to je 12. septembra 1954.

Ob tej priložnosti spregovorimo nekaj več o živinorejski razstavi.

Na razstavi je sodelovalo večje število živinorejcev-članov 10 kmetijskih zadrug, 7 državnih kmetijskih gospodar-

stev in veterinarska bolnica v Ptuju.

Zastopani sta bili obe glavni pasni v okraju: pingavska s 84 in simentalška s 36 glavami živine. Skupno je bilo razstavljenih 120 glav, od tega 12 bikov, 68 krav ter 40 telet v glavnem potomcev uvoženih plemenjakov. Vse živali so bile rodovniške z zahtevanimi podatki proizvodnosti.

Živina je bila že v ranih urah dovedena na razstavišče, deloma z vlakom, kamioni in peš. Po končanem dogonu je strokovna komisija pod vodstvom ing. Frčeca iz Kmetijskega znanstvenega zavoda v Ljubljani začela s ocenjevanjem, ki je pri vsaki živali po-

sebej upoštevala tudi prizadevanja in zasluge lastnika za kakovostno vzrejo.

V tem smislu je komisija tudi prisodila oziroma predlagala razdelitev nagrad, ki so obsegale 1500 do 10.000 din po glavi odrasle govede. Teleta do enega leta se je ocenjevalo in nagradjevalo z materami.

Po razredih je ocenjevanje izpadlo takole:

1. razred 10 glav, 2. razred 32 glav, 3. razred 35 glav.

Po končanem ocenjevanju je komisija pripravila predlog za dodelitev nagrad, za kar je bil določen znesek 340.000 din.

Ko je bilo tudi to končano, se je na slavnostni tribuni objavil izid ocenjevanja in predlog za nagraditev, nato pa je razstaven odbor čestital živinorejcem in jim slavnostno podelil določene nagrade.

Razen že navedenih nagradnih zneskov za posamezne ocenjene živali je razstaven odbor določil najboljšim živinorejcem tudi dve večji rejski premiji po 40.000 din, katere so prejeli:

I. rejsko premijo 40.000 din Kmetijsko gospodarstvo Zavrč. Ta premija je bila določena simentalško pasmo.

II. rejsko premijo za pincavsko pasmo se je na predlog ocenjevalne komisije razdelilo na dvoje in izročilo najboljšim privatnim živinorejcem-članom SZ po 20.000 din. in sicer: Borku Francu iz Središča in Babču Ivanu iz Loperšic pri Ormožu.

Posebno presenečenje pa je napravil razstaven odbor s podel-

Teden otroka -

začetek večjega prizadevanja za boljšo nego in vzgojo otrok

Vsako leto posveča človeštvo ob dnevu 4. oktobra posebno skrb za otroke. Mi v Jugoslaviji smo se pridružili temu mednarodnemu praznovanju tega dne ter v ta namen prirejamo od 3. do 10. oktobra Teden otroka, kakor to zahteva od nas obveznost, ki smo jo sprejeli, ko smo se pridružili Deklaraciji o pravicah otroka.

Da bi tudi v ptujskem okraju postala skrb za otroke čim bolj sistematična, je bil 9. septembra iz vrst zastopnikov organizacij, društev in oblasnih forumov, ki se bavijo z vzgojo, varstvom in nego otrok, sestavljen poseben odbor. Ta je še istega dne analiziral življenje in razmere, v katerih živi del otrok v ptujskem okraju ter glede tega ugotovil, da so v okraju še otroci z nezadostno prehrano, medtem ko je precej več takih, ki so nepravilno hranjeni. Na gotovo število otrok vpliva v večji meri alkoholizem staršev, katerega kvantni vpliv je čutili še daleč v poznejša leta. Ne posveča se tudi dovolj skrb, da bi mladina prišla do nujno potrebnih kvalifikacij. Prav tako pa je opaziti premajhno delavnost organov družben. upravljanja v zdravstvenih, socialnih in vzgojnih ustanovah ter šolskih odborov.

Odbor je uvidel, da so nujno potrebni ukrepi, da bi se to stanje popravilo. V to svrhu je po sklepih odbora potrebno predvsem razširiti število mlečnih kuhinj, v katerih bodo otroci prejemali toplo hrano, ko bodo v zimskem času po več ur odsotni od doma, v drugi vrsti pa organizirati gospodinjstvo nadaljevalne šole in tečaje. Ptujski dijaški kuhinji je potrebno najti primernejše prostore.

V Ptuju je nujno potrebna mlečna restavracija in odbor je sklenil takoj začeti s tozadevnimi akcijami. Vzoredno s tem seveda ne bo zanemarjal drugih problemov, kot je organizacija kratkih seminarjev za mlade zakonce z vzgojnimi in zdravstvenimi predavanji, saj to vprašanje v nemali meri vpliva na otroke, ki bo nekega dne prišel na svet.

Odbor je nadalje posvečal posebno skrb vprašanju kvalifikacije mladine, kar prihaja v poštev zlasti na podeželju. V tem bi se dalo nekaj več doseči z uvedbo stalnih vajenskih mest v industrijskih obratih.

Zlasti pa bo odbor pazil na delo šolskih odborov, kakor tudi svetov za zdravstvo in socialno politiko, za prosveto ter tudi odborov v socialno-zdravstvenih ustanovah.

Odbor je z zadovoljstvom ugotovil, da se rejnštvo v zadnjem času zadovoljivo razvija in da največji del rejnokov pravilno razume svoje naloge. Zato je na tem področju treba delo le poglobiti in izpopolniti. Posebno vprašanje predstavljajo tudi otroške kolonije. Odbor bo po svojem sklepu napravil vse, da bi se zvišalo število otrok v njih.

Poleg teh bo odbor vso pažnjo posvetil še naslednjim problemom: kompletiranju opreme v otroških posvetovalnicah, adaptaciji hiše, v kateri bo materinski dom, organiziranju dnevnega zavetišča za osnovnošolsko in nižjim gimnazijsko mladino v Ptuju, organiziranju okrevališča za slabotne otroke v Kameniku (Domu ob Dravici), organiziranju zdravstvenih predavanj, sodelovanju z občinskimi forumi za varstvo, vzgojo in nego otrok.

Okrajni odbor za organizacijo Teda otroka v ptujskem okraju poziva vse organizacije in forumne na okrajnem področju, da temeljito prediskutirajo tozadevno problematiko na svojih področjih ter tudi s svoje strani prispevajo vse, da bi ob letošnjem 4. oktobru in za vedno po njem našim otrokom znatno in občutno pomagali. Le na ta način bomo dali svojemu narodu takšno mladino, ki bo lahko in uspešno nadaljevala naše veliko pionirsko delo. Na drugi strani pa se obrača na vso javnost, da bi ga v tem plemenitem stremljenju podprla in ukrenila vse, da bi bili zgoraj omenjeni smotni čim prej in čim uspešneje dosegli.

Kolektiv izvoznega podjetja

»Perutnina«

PTUJ

pozdravlja vse udeležence proslave na Ostrožnem in iskreno čestita vsem borcem in aktivistom ob obletnici štajerskih brigad

litvijo dragocenih pokalov sledečim živinorejcem:

1. Kmetijska zadruga Ormož je prejela velik srebrni prehodni pokal, dar OZZ Ptuj, kot priznanje za trenutno najboljšo selekcijsko organizacijo in dobre rejske uspehe svojih članov.

2. Kmetijsko gospodarstvo Zavrč je prejelo trajni zlati pokal, dar razstavnega odbora v znak priznanja za uspehe v prizadevanju vzreje najboljših produktivnih živali.

3. Borko Franc iz Središča pa je prejelo trajni mali srebrni pokal, dar OZZ Ptuj kot priznanje zaslužnemu in delovnemu živinorejcu.

4. Vsi živinorejci so prejeli našteje nagrade ob iskrenih čestitkah iz rok predsednika okraja in opaziti je bilo, da se je marsikateremu zaiskrila v očeh solza nepričakovanega presenečenja in zadovoljstva.

Njim in vsem navzočim živinorejcem pa bi naj bil ta dogodek v spodbudo za bodoče delo v živinoreji, katerega uspehe bi lahko še bolj ponosno pokazali na prihodnji gospodarski razstavi v Ptuju.

Z roditeljskega sestanka v Zavrču

V nedeljo smo imeli na završki šoli množični roditeljski sestanek, ki se ga je udeležilo lepo število staršev. Ob tej priložnosti je poročala uprava završke šole o vseh problemih, katerih rešitev bi pomenila zboljšanje šolskega dela in s tem tudi učnega uspeha.

Navzoči starši so poročili pozorno sledili, zlasti navodilom, kako je treba šoloobveznim otrokom pomagati pri učenju in jim sploh omogočiti, da bi dosegli v šoli čim boljše uspehe.

Starši v završki predelu šolsko mladino prekomerno zapošujejo z domačim delom, kar gre, seveda, na rovaš učnega uspeha. S tem bo treba prekiniti in prav to je bilo predmet precej časa trajajoči diskusiji na sestanku.

Ne pozabite takoj nakazati zaostale doročnine za

PTUJSKI TEDNIK

RF

Krompir je ena najvažnejših poljedelskih kultur na ptuj. polju. Vozniki v dolgih kolonah čakajo na žel. postajah na prevzem pridelka.

FIZKULTURA IN ŠPORT

Sloboda in Tekstilac osvojila prvo mesto

Ptuj, 12. sept. Na današnjem velikem pokalnem turnirju v malem rokometu za moške in ženske sta bili najuspešnejši obe ekipi iz Varaždina.

Rezultati važnejših tekem: Drava I : Sloboda 6:6, Partizan : Drava I 4:3, Sloboda : Partizan 5:2, Drava I : Drava II 4:2.

Lestvica:

Sloboda (Var.)	4 3 1 0 25:11 7
Partizan (Vel.)	4 3 0 1 15:13 6
Drava I	4 2 1 1 20:17 5
Drava II	4 0 1 3 12:19 1
Proletarec	4 0 1 3 9:21 1

Prva ekipa Drave je bila

KLUB ZA KONJSKI ŠPORT »DRAVA« NA TEKMOVANJU V LJUTOMERU

Klub za konjski šport Ljutomer je 12. septembra t. l. otvoril svoje novo dirkališče v Ljutomeru ter priredil ob tej priložnosti velike konjske dirke. Na teh dirkah je sodeloval tudi Ptujski klub za konjski šport »Drava« poleg klubov iz Lenarta, Radgone, Maribora in Čakovca.

Ptujška moška ekipa je v ravni galopski dirki po jahaču Zvonku Kranjcu na žrebcu Brunusu dosegla drugo mesto.

Zenska ekipa pa je zabeležila uspeh po Marici Kovačičevi na Saku, ki je v ravni galopski dirki dosegla prvo mesto, po Liziki Lackovi, ki je na Ašotu dosegla drugo mesto, in po Alenki Gorupovi, ki je na Gazdi dosegla tretje mesto.

Tekmovanje ženskih ekip je zbudilo silno zanimanje številnega občinstva, posebno zaradi ostre borbe med Kovačičevo in Lackovo.

Slovenska nogometna liga

ALUMINIJ : KOVINAR (Mbr) 1:2 (1:0)

Na igrišču Kovinarja na Teznu je Aluminij izgubil dobljeno tekmo v zadnjih minutah igre. V prvem polčasu je za Aluminij dosegel vodilni gol Replič, pet minut pred koncem tekme je Kovinar izenačil in v zadnji minuti zmagal.

DRAVA : KOVINAR (Store) 0:1 (0:1)

Ze v 7. minuti je dosegel Kovinar iz Stor zmagonosni gol in s tem obe točki. Drava je zopet razočarala borj ostanek gledalcev, ki so se upali v uspeh. Po tem porazu je Drava ostala na dnu lestvice s petimi prejetimi goli, medtem ko sama ni dosegla nobenega. Slaba igra, izgubljeni točki in če bo šlo tako naprej, slovo od slovenske nogometne lige že prihodnje leto... -k.

ŠAH

Ob otvoritvi šahovske sezone 1954-55 vabi Šahovsko društvo Ptuj vse šahiste kakor tudi začelnike, da se včlanijo v društvo. Poleg raznih turnirjev obsega program društva tudi teoretična predavanja, kar je novost za ptujski okraj. Prijave se sprejemajo ob igralnih večerih, to je v torkih in četrtkih od 17. ure dalje. Igra se v Sindikalnem domu železničarjev.

Brzoturnir SD Ptuj za september in ob enem otvoritev sezone 1954-55 bo v torek, 21. t. m., ob 17. uri.

SD Ptuj drugi v Ljutomeru. SD Ptuj kakor tudi SS Želez-

ničar Ptuj sta v nedeljo, 12. t. m., tekmovala na velikem moštenem brzoturnirju v Ljutomeru, ki je bil izveden v okviru Okrajne razstave Ljutomer. Tekmovalo je 13 moštev, skupaj 104 igralcev. Prvo mesto je dosegel železničar Maribor z 80 točkami in si s tem priboril lep pokal, ki ga je OLO Ljutomer namenil zmagovalcu. Drugo mesto je doseglo Šahovsko društvo Ptuj z 71 točkami; sledje: Branik in Obrtnik, oba iz Maribora, 63, Ruše 54,5, Sobota 51,5, Ljutomer I. 50,5, Radgona 35,5, Pošta Maribor in Črna-lavel po 35, Lipa 30,5, Železničar Ptuj 29 in Ljutomer II. 15,5 točke. SD Ptuj, Branik in Obrtnik so prejeli lepe knjižne nagrade. Prireditelj je bila odlično izvedena, za kar ima največ zaslug tov. Franjo Vengust.

Cene na ptujskem živilskem trgu

v sredo, 15. septembra 1954 (za liter, kilogram ali komad)
Cebula 25, česen 60, fižol (luščen) 25-30, fižol (stročji) 20, krompir 10, paprika 30-40, kartofjola 40, kumare 10-15, kumare za vlaganje 25-30, peteršilj 40, pesa (rdeča) 25, solata (endivija) 30, solata v glavah 30, špinata 60, zelje v glavah 20-25, korenček 40, ohrovt 25, paradižnik 35.
Ječmen 25, koruza 20, pšenica 30, oves 25, prosa 30, moka (koruzna) 25, zdrob (koruzni) 30, moka (enotna) 41.
Maslo (surovo) 400, zaseka 250, mleko 20, smetana 100 do 120, sir 40 do 70.
Kokoši 250-400, piščanci 200-400, purani 700.
Breskve 50, grozdje 60-70, hruške 30-50, jabolka 20-30, slive 30-35, ringlo 40.
Jajca 16.

Pismo iz Zenice

Tov. urednik!

Danes sem prost, pa sem sklenil napisati svojcem, pa tudi znancom in vsem čitateljem »Ptujskega tednika« nekaj vrst o našem življenju v osrčju bratske republike Bosne. Poprej bi se še želel zahvaliti upravi »Ptujskega tednika« za redno dostavljanje lista, ki ga nad vse rad prebiram in vsak teden težko pričakujem.

Ptujčani gotovo vedo, da se gradijo v Zenici veliki objekti, verjetno pa si tega prav ne morejo predstavljati. Saj se zdi nam samim, ki vse to vsak dan vidimo, neverjetno, kaj vse zmorejo človeške roke in pametne glave in da se vse to postavlja v naši domovini. Tako smo z zanimanjem zasledovali gradnjo velike koksarne, prav tako pa prve visoke peč. In veliki trenutek smo dočakali letošnjega prvega septembra, ko je zeniška koksarna začela dajati prvi koks. Ta koks po kvaliteti ne zaostaja za inozemskim. Kapaciteta prvih baterij, ki so se v obratu, je precej velika, bo pa z vsakim dnem še rasla. Sedaj pričakujemo, da bo začela nova visoka peč dajati prve tone železa. Tej bodo sledile nadaljnje, ki so sedaj v montaži.

Pred dnevi smo v naši sredi sprejeli visoka gosta: predsed-

nikla Tita in predsednika turške republike Bayara. Vse gradbišče je bilo v zastavah in svečano pripravljeno za visok obisk. Ko sta se gosta pripeljala, ju je pričakala ogromna množica ljudi. Ogledala sta si novo dograjeno »Bluming« valjarno in novo koksarno, medtem pa ju je množica navdušeno pozdravljala.

Tako sem vam, dragi Ptujčani, nekoliko opisal svoje višje o dnevu obiska dveh državnih poglavarjev v Zenici. Ob zaključku želim vsem podjetjem in delovnim ljudem svoje ožje domovine mnogo uspehov v vsakdanjem delu, poseben pozdrav pa delavcem »Gradišča«, »Konstruktorja« in mariborske »Metalne« svojim znancom in prijateljem, posebej pa še dragim staršem.

Zenica, dne 6. sept. 1954.

Anton Ramšak, doma iz Ptuja, Bezjakova ulica 3.

Lahkomiselnost pri otrocih

Lahkomiselni otrok naredi materi in svojim učiteljem velike skrbi. Nepazljiv je in ne uboga, tako da se večkrat zdi, da nič ne pomaga: ne dober svet, niti strog opomin ali celo kazni. Ne pazi na svojo obleko, niti na igrače ali knjige — vse to uničuje brez občutka odgovornosti, če pa kdaj dobi kot darilo denar, je gotovo, da ga bo izgubil ali zapravil za neumnost. Otroci ne poznajo vrednosti predmetov — pravzaprav je to mali razpisnež seveda v mejah svojih možnosti. Matji je v skrbeh in ne ve, kako bi sproti priborila tisto kar otrok lahkomiselno uničuje. Če se vrne z igralne, je njegova obleka raztrgana in zamazana, čevlji poškodovani in igrače raztrgane. Iz šole pride s poškodovanimi knjigami, svinčniki in peresa je izgubil zvezek je nekeje pozabil. Toda ta otrok v srcu ni slab, samo lahkomiselni je in živahen, ponavadi veliko bolj živahen in nemiren od svojih vrstnikov. Navadno se niti ne zaveda, koliko skrbi in stroškov dela svojim staršem.

Proti otrokovi lahkomiselnosti ni dovolj, da se borimo samo s kaznovanjem. Ravno vpitje in psovke ne bodo dosegle cilja. Matji mora poučiti otroka o vrednosti denarja in stvari. Ni dobro, da nekatere matere ne seznanijo svojih otrok z resnostjo življenja, ker so prepričane, da je otrok še premajhen, da bi spoznal stvarnost okrog sebe. Nasprotno, matji naj otroku pove, da je treba z delom in trudom zaslužiti vsakdanji kruh in vse tisto, kar rabimo za življenje. Naj matji ne skriva pred otrokom, kako skrbno mora paziti na vsak dinar zaslužka, da bi zadostoval za vse potrebe družine. Tako bo otrok videl,

da morajo starši delati in varčevati, pa tudi večkrat se odpovedati temu ali onemu, da lahko kupijo tisto, kar rabi ali bi rad imel otrok. Tako se bodo naučili razumeti in spoštovati delo. To ne pomeni, da je treba iti tako daleč, da ustvarimo pri otroku prezgodnjo resnost ali da razvijamo v njem škodljivo preveliko natančnost ali celo skopost. Če otrok lahko dobi doma vse, kar potrebuje in vse kar mu je prijetno, tem bolje, toda zna naj ceniti skrb in darila, ki jih dobi. Seveda si bo poškodoval obleko, zgodilo se bo, da bo kaj izgubil ali drugače uničil, toda to ne bo več redni pojav, temveč primer, ki ga bo otrok obžaloval in bo skrbel, da se ne ponovi več. Zavedati se moramo, da lahkomiselnost ni, če se zgodi nehoti in včasih, temveč je lahkomiselnost tisto, kar se ponavlja brez občutka krivde. To so napačne, ki jih moramo čimprej popraviti. In to morajo popravljati tudi tiste matere, ki morda nimajo občutljive materialne izgube zaradi otrokove malomarnosti. Vsak človek mora biti pazljiv in mora poznati red in če se tega ne nauči kot otrok, bo gotovo obžaloval kot odrasel človek.

PRIJATELJA

— Kaj si ti še živ? Nekdo je rekel, da si že davno umrl.
— No, ti si pa res prijatelj. Niti na pogreb nisi prišel!

JEZDEC NA OSLU

Neznanec je jezdi na oslu skozi vas. Spremljali so ga številni otroci. To ga je razžirilo. Vprašal jih je: »Kaj me gledate? Ali niste še nikoli videli osla?«

70.000 obiskovalcev

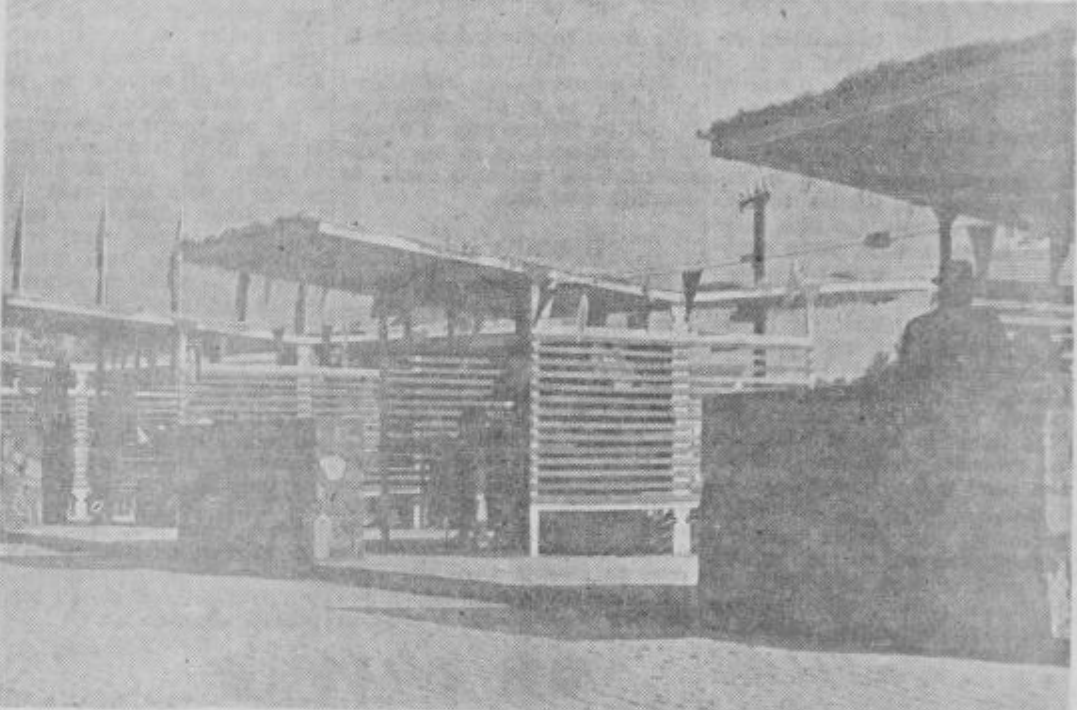
je zabeležila III. okrajna gospodarska razstava v Ptuj do srede, 15. septembra predpoldne

Razstava bo v sobotnih večernih urah ter v nedeljo, 19. t. m., do 14. ure, torej v času, ko bo trajal oficialni del proslave na Ostrožnem, zaprta; zadnji dan razstave pa je neprekljeno torek, 21. septembra.

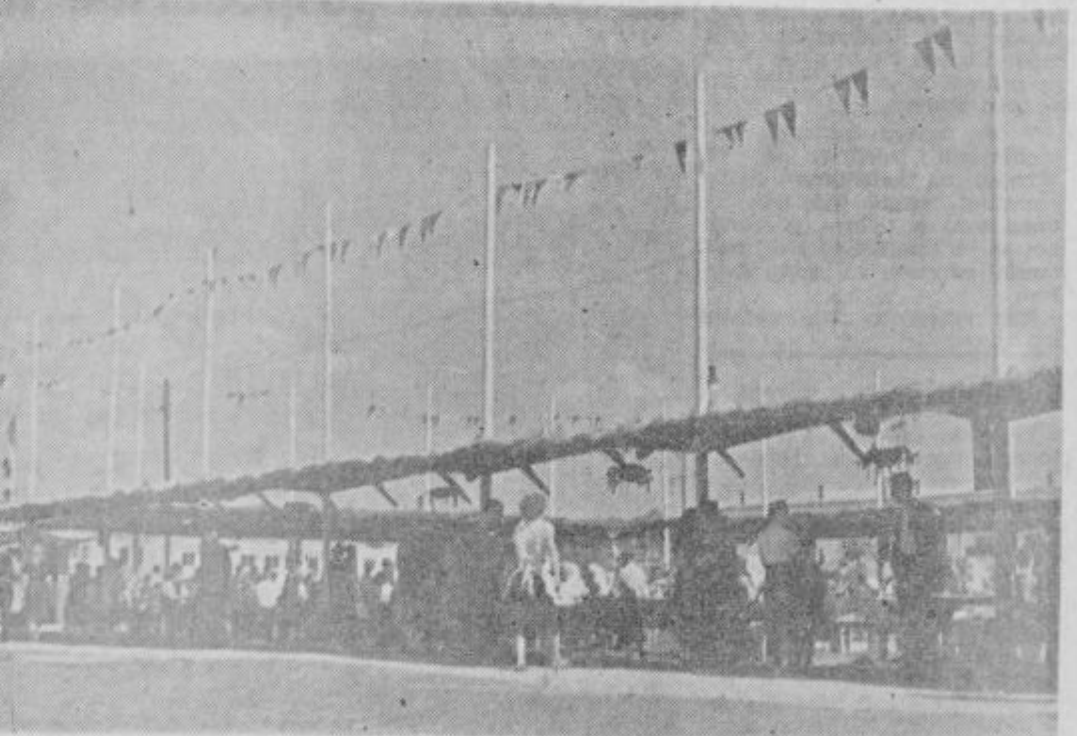
Obisk na razstavi je v zadnjih dneh vedno bolj naraščal ter bo verjetno dosegel še častnejšo številko, kakor je bila dosežena ob II. okrajni gospodarski razstavi.

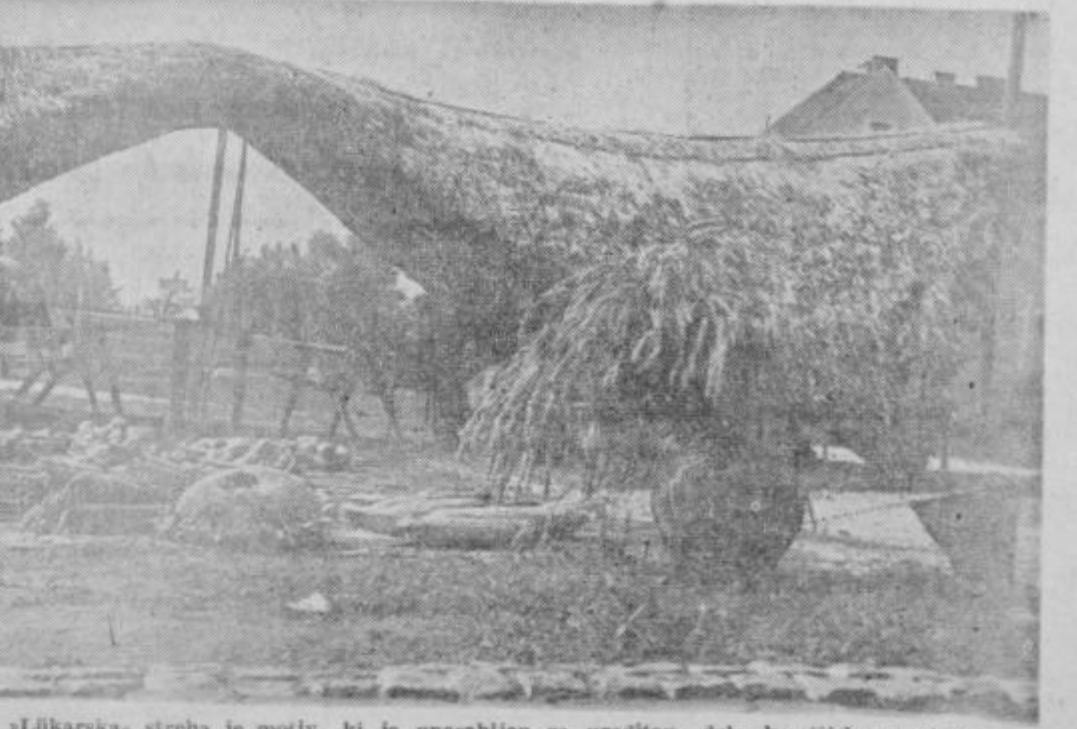
KLOPOTEC in praša — najznačilnejši podobi iz Slov. goric dajeta razstavi poseben poudarek

Originalne — s slamo krite — strojnice ptujski trgovin

Prostor za obiskovalce je prav posrečeno urejen

»Lukarska« streha je motiv, ki je uporabljen za ureditev dela kmetijske razstave

Tudi ptujski esperantisti sodelujejo na razstavi

V nedeljo, dne 12. septembra 1954, so se esperantisti iz Maribora, Čeja in Zagreba čudili vzorni razstavi, ter ugotovili, da tudi sicer skromna esperantska izložba vzbuja pozornost in niso dvomili, da bo pritegnila nove pristaje, ki se bodo poprijeli učenja esperanta.

Kakor so bili zadovoljni z ogledom dragocenega muzeja, tako so obžalovali, da jim ni bilo mogoče obiskati Borla, kakor je bilo to namenjeno s strani Esperantske sekcije.

Konec predvojaškega logorovanja

Na Zavrču smo imeli v dneh od 5. do 11. septembra jesensko taborjenje mladine predvojaške vzgoje, ki se je prav zadovoljivo končalo. Mladinci so vajam prisostvovali 100-odstotno ter pri tem mnogo pridobili. Tudi disciplina je bila na višku. Nastavni kader je tudi s svoje strani prispeval vse, da je bilo taborjenje čim uspešnejše zaključeno.

Mladinci predvojaškega centra Zavrč so ob zaključku sprejeli sklep, da se bodo skupno in stordotno kakor taborjenja udeležili tudi proslave na Ostrožnem.

Okrajni ljudski odbor Ptuj

Ob manifestaciji odpora proti nasilju in prazniku svobodoljubnosti slovenskega ljudstva pozdravlja zbor na Ostrožnem ter vse, ki so v borbi proti tujcu doprinesli svoj delež.

Za naše gospodinje

Novi gospodinski pripomočki

Na letošnjem britanskem industrijskem velesejmu, ki se je nedavno zaključil, so razstavili nad 100 novih gospodinskih pripomočkov, od katerih večino so v začetku izdelovali zgolj za industrijsko uporabo. V to vrsto spadajo na primer rokavice, ki ne propuščajo olja, maščob in vrele vode, vrsta nogavic, ki so jih nedavno uvedli za gospodinje.

Drugi tak izdelek, ki izhaja iz industrije, in sicer avtomobilske industrije, je lak za pohištvo, ki je izdelan na bazi silikona. Ta lak, ki istočasno uničuje tudi vse kalj in bakterije, ne propušta vode ter je odporen proti prahu in nesnagi.

Gospodinje je nadalje zlasti zanimala podolgovata ponev z izžlebitvami, ki so jo izdelali na predlog neke gospodinje, ki je pisala o tej ponvi uredništvu ženske strani nekega angleškega časopisa. Prednost te poneve je, da ne seže jedi, katero pečemo.

Razstavljena je bila tudi posebna ponev za cvrtje rib, ki ima to prednost, da zaščiti kuharico pred brizganjem olja med cvrtjem. Za to služi dvojni pokrov, ki zavaruje jed tudi pred prahom.

V isti razred koristnih gospodinskih izdelkov, ki so vzbujali na velesejmu veliko pozornost, spada tudi posebna vrsta cunj iz nylona, podobnih kot so jih uporabljali člani britanske odprave na goro Everest.

Razstavljeni so bili nadalje

Paradižnikova mezga

Zrele in zdrave paradižnike, katerim pridenemo primerno količino soli, nekaj zrn popra, narezane čebule, peteršilja, lovorjev list in materine dušice, kuhamo v primerni kozici približno 20 minut, da se zmehčajo in jih medtem večkrat premešamo. Nato jih popolnoma odcedimo in pretlačimo skozi sito. To mezgo še enkrat prekuhamo in takoj nato natočimo v pol-litrne steklenice. Nato jih dobro zamašimo in postavimo v posodo z vodo, tako da sega voda steklenici do vratu. Pod steklenice in med nje pa damo seno, slamu ali pa krpe, da se med kuhanjem ne zadevajo. Voda naj vre nekako pol ure. Ko se steklenice z vodo vred ohladi, jih takoj zapečatimo s pečatnim voskom in spravimo na hladen in zračen prostor.

Mesnine Ptuj

čestitamo vsem sodelujočim na proslavi na Ostrožnem, prav tako tudi vsem našim odjemalcem in dobaviteljem

tudi razni prvovrstni izdelki iz plastičnega materiala. Kot zadnja novost kuhinjskega perila pa so bili razstavljeni prti za jedilne mize z naravnimi cveticami, ki so tako pripravljene, da ostanejo sveže in obdržijo svoj duh.

Uporaba soli

Navadna kuhinjska sol nam ne služi samo za osoljenje raznih jedi, ampak jo lahko uporabljamo tudi v številne druge namene.

Umazano pleteno pohištvo in košare postanejo kakor nove, če jih oribamo z vlažno soljo. Tudi preproga obdrži svojo živo barvo, ako jo pred čiščenjem potresemo s soljo. Da se nam slaščice v peči ne zažgo, potresemo na pekač nekoliko soli. Neprijeten vonj po oljnatih barvah v omarah in sobah odstranimo, če postavimo vanje posodo s soljo, ki

potegne neprijeten duh nase. Perilo pozimi ne zmrzne, če ga pred sušenjem izperemo v slani vodi. Beljak se lepše stepe v sneg, če mu pridenemo nekaj zrn soli. Mast pri cvrenju ne poka, ako jo malo osolimo. Sol nam prežene tudi trudnost iz nog, ki jih lahko osvežimo na ta način, da jih okopijemo v mlačni in zelo slani vodi. Tudi zgago lahko odpravimo s tem, da popijemo kozarec slane vode. S soljo odpravimo tudi nahod in sicer na ta način, da večkrat zaporedoma vsrkavamo mlačno slano vodo pa preženemo vnetje v grlu.

Kosti nikar ne zametuj, ker so dragocena surovina. Iz 500 vagonov kosti pridobi industrija 500 ton maščobe, 750 kg lepila, 2000 ton krmil in umetnih gnojil. Iz kostnih maščob izdelujejo glicerol, ki služi pri izdelovanju mila ter vrsto drugih proizvodov. Zato je najbolje kosti zbirati ter jih prodati »Odpadu«.

OB OBISKU

III. okrajne gospodarske razstave v Ptuj

obiščite paviljon „Slovenskih gorc“ in prepečali se boste, da točimo najkvalitetnejša vina, ki so dobila na velesejmi in razstavah svetovni sloves

III. gospodarsko razstavo je spremljala vrsta kulturno-prosvetnih prireditev, ki so odlično uspeli in ki jim je prisostvovalo vedno častno število gledalcev. — Na gor. sliki je pevski zbor iz Ormoža

To ni laž

ODLIKOVANA MAČKA

Na pobudo društva za reševanje življenj je župan ameriškega mesta Buffalo podelil kolajno za hrabrost neki mački. Njeno junaštvo je bilo v tem, da je v nevarnosti za lastno življenje rešila iz goreče hiše svoje mladiče. Pri tem si je močno osmodila kožuh in ožgala tace.

SLABA JEČA

56-letni William Works, artist po poklicu, se je znašel po neki neumnosti v policijskih zaprtih. Ko so ga naslednji dan hoteli odvesti na zasiljanje, so našli težka vrata njegove celice vržena s tečajev, v zidu pa veliko luknjo. Artist je zvrtil v zid luknjo, vrzel vrata s tečajev ter pobegnil. Na listek je napisal, da mu ni do stanovanja v tako slabo grajeni stavbi.

PLEVEL V MUZEJU

V Conningtonu v Angliji so ustanovili muzej, v katerem je razstavljen izključno plevel. Poleg plevela v posodah in herbarijih je tam tudi seme, iz katerega vznikajo nadležne rastline.

Lokomotiva na atomski pogon

Atomsko energijo, ki so jo doslej uporabljali zgolj v vojaške namene, polagoma začnejo iz-

rabljati tudi v mirnodobne svrhe. Medtem ko v Sovjetski zvezi po zadnjih poročilih že uspešno obratuje prva elektrarna na atomski pogon, v Ameriki gradijo prvo atomsko lokomotivo. Po načrtih, ki jih uresničujejo z velikimi izdatki, bo ta lokomotiva razvijala moč 7000 konjskih sil ter bo glede hitrosti prekašala vse dosedanje železnice.

Najporednejši deček

V veži šole »Miss Thompson« v angleškem mestecu Hove so pred kratkim odkrili spominsko ploščo »Najporednejšemu dečku, ki je kdesi obiskoval ta zavod«. Ta deček je obiskoval šolo pred sedemdesetimi leti in ni nihče drugi kot — današnji ministrski predsednik Velike Britanije Winston Churchill.

Razstava akvarelov

PRIREJATA SLIKARJA
OELTJEN IN MEŽAN
V BIVSI TRAFIKI NASPROTI KOVAČIJE

Razstava je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 18. ure vse dni. Okrajne gospodarske razstave.

V SOLI

Učitelj: »Toplota povzroča raztezanje, mraz pa krčenje raznih reči. Kdo lahko navede kakšen primer?«
Učenec: »Dolgi dnevi poleti in kratki pozimi.«

TEGA VENDAR NE MORE ZAHTEVATI

Oče: »Vera, kaj vidim, ti kadiš cigarete?«
Vera: »Da. Vendar ne more nikdo zahtevati od mene, da bi kadiła pipo!«

Objave in oglasi

RAZGLAS

Obveščamo vse davčne obveznike kmetijskih gospodarstev na področju LOMO Ptuj, da bo v dneh 22., 23. in 24. septembra 1954 na LOMO Ptuj Katastrska uprava ugotavljala morebitne nepravilnosti katastrskega dohodka posameznih kmetijskih gospodarstev zaradi sprememb kultur, lastništva in zemljiškega sklada itd.

Zato pozivamo vse davčne obveznike kmetijskih gospodarstev iz področja LOMO Ptuj, ki smatrajo, da se kulture njihovih zemljišč ne ujemajo s katastrom, da imajo urejenega lastništva in ki so oddali zemljo v zemljiški sklad, da se v dneh, in sicer:

22. septembra 1954: davčni obvezniki k. o. Sp. in Zg. Breg.

23. septembra 1954: davčni obvezniki k. o. Budina, del Brstja, del Rogoznice, del Nova vas in

24. septembra 1954: davčni obvezniki k. o. Krčevina, Vičava, Orešje, Štuki, Rabelčja vas in Ptuj

Javijo s potrebnimi dokumenti na LOMO Ptuj - sejna dvorana. Ljud. odbor mestne občine Ptuj Uprava za dohodke.

OBJAVA

Učenci, ki bodo obiskovali 1. in 2. razred osnovne šole v Ptuj, naj se zbere v soboto, dne 25. septembra t. l., ob 8. uri na dvorišču osnovne šole. — Upraviteljstvo.

OBJAVA

23. t. m. ob 17. uri bo v dvorani OKZK v Ptuj izredni občni zbor Ljudske tehnike. Pozivamo vse člane, da se tega izrednega občnega zbora udeležijo, ker se bodo volili delegati za II. kongres Ljudske tehnike Slovenije. Uprava.

Dežurna trgovina v soboto, 18. sept. 1954, od 16. do 18. ure: Trgovsko podjetje »Izbira«, poslovalnica »Hrana«, Ljutomer-ska cesta 9.

Zlato otroško zapestnico sem izgubila od parka do Zg. Brega. Ker je zapestnica drag spomin, prosim poštenega najditelja, da jo odda v upravljalni list.

Veliko denarno nagrado nudim tistemu, ki najde moje, 10. septembra 1954 v Ptuj ukradeno moško kolo črne barve, znamke »Puch«, štev. okvira 556915, kompletno opremljeno. Najditelj naj se oglasi v upravljalni list.

Posvetilo 4 ha v območju občine Desternik (Drstelja) takoj oddam v najem. Pojasnila v upravljalni list.

Dobro ohranjen šivalni stroj »Piffaf« za 40.000 din prodam. Vprašajte pri Rojsu. Ob Grajenj 4a, vsak dan od 12. do 14. ure.

Opozorjam vsakogar pred posojanjem ali dajanjem denarja ali česar koli mojemu sinu Galunu Ivanu iz Prvence, ker njegovih dolgov ne bom vračala. Galun Marija, Prvenci, pošta Moškanjci.

TRI ZA GRADBIŠČE PRAVNE PARCELE v izmeri 20 a, 34 a in 89 a med Hajdino in Kidričevim prodam. Interesenti naj se oglašijo pri tov. Vobiču, Zg. Hajdina 67.

NAJMITELJA FUTROLE (torbice) ZA FOTOAPARAT, ki je bila v tork pri železniškem mostu v parku, prosim, da jo proti nagradi odda v upravljalni list.

CEMENTNE SOHE, nove, za ograjo, poceni prodaja Tretjak, Muršičeva 12.

TRGOVSKA VAJENKA z enoletno prakso, išče zaposlitve v trgovini v Ptuj ali okolici. Naslov v upravljalni list.

ZATEKEL SE JE LOVSKI PES v Ptuj. Kdor ve kaj o njem, naj sporoči proti nagradi v upravljalni list.

Splošno mizarstvo in žaga

P T U J, Na pristanu 4

pozdravlja vse borce in aktiviste ob srečanju na OSTROŽNEM

KOLEKTIV REMONTNEGA PODJETJA

„Remont“ Ptuj

pozdravlja vse borce in aktiviste ob proslavi na Ostrožnem